

PEKKA ERVAST

**MUINAISEN
EGYPTIN
SALAISUUKSIA**

RUUSU-RISTIN KIRJALLISUUSSEURA RY

Muinainen Egypti Pekka Ervastin esitelmä 12.4.1931	1
Egyptin henkinen elämä Pekka Ervastin esitelmä 19.4.1931	13

Digitalisoitu näköispainos 2006

MUINAINEN EGYPTI

Euroopassa olemme kristikunnan aikoina ja sitä ennenkin tottuneet ajattelemaan ja kuvittelemaan, että Egypti on sangen salaperäinen maa. Siinä suhteessa se aina on Euroopan kansojen mielikuvituksessa kuulunut Intiaan ja itämaihin. Vaikka Egypti onkin täällä maapallon läntisessä osassa, niin kuitenkin sen tunnelma on ollut itämainen meidän mielestämme. Se on aina ollut meille ihmeitten maa, vaikka meidän kristittyjen mielestä ei suinkaan ihmeitten maa vain hyvässä merkityksessä.

Me olemme jo koulussa tottuneet ajattelemaan ja uskomaan, että Egypti oli henkisesti sangen pimeä maa. Onhan puhuttu Egyptin noidista, onhan puhuttu Egyptin julmista faaraoista. Juuri faaraothan sortivat Israelilaisia, pitivät heitä hirmuisen kovassa työssä. Meille on jäänyt sellainen kuva lapsuudesta, että Egypti on salaperäinen maa julmassa ja pahassa merkityksessä.

Kun Napoleon armeijoiheen seisoivat Kheopsin suuren pyramidin juurella, niin sanotaan hänen sanoneen: ”Tässä sotamiehet katselevat meitä neljän vuosituhannen takaa”. — Me tiedämme, että hän olisi voinut sanoa monin verroin enemmän vuosituhansia kuin neljä. Kun matkailija kulkee Egyptissä, niin hän näkee siellä mahtavan suuria pyramideja, sfinksejä ja temppeleitä. Ne ovat laajuudeltaan aivan kuvaamattoman suuria. Me emme enää rakenna sellaisia temppeleitä ja pylväitä, jotka kohoavat melkein pilviin, ja ovat sanomattoman tukevia, jyrkeitä ja leveitä. Nuo satumaisen korkeat temppeleihin ovat suoranaista ihmeitä eurooppalaisista matkailijoista. He seisovat aivan kysymysmerkinä tuon suuruuden ja mahtavuuden edessä, ja he kysyvät: ”Mitähän tämä oikeastaan on ollut”? Temppeleitä ovat täynnä monenlaisia kuvia.

Niiden seinät oli maalattu hyvin heleillä ja kauneilla väreillä: keltaisella, punaisella ja vihreällä. Kuvat ovat säilyneet vuosituhansia. Me emme tiedä, minkä laatuista värejä he oikeastaan ovat käyttäneet, että ne ovat voineet näin kauan säilyä muuttumattomina. Värit, joita me nyt käytämme, eivät kestä kovinkaan kauan.

Muutaman vuosisadan kuluttua meidän värimme jo alkavat hämärtyä, ja sen tähden esim. renessanssiajan vanhat taulut eivät ole säilyneet alkuperäisessä loistossaan. Ainoastaan Rafaelista sanotaan, että hän oli keksinyt uudestaan merkillisen tavan valmistaa värejä, tavan, joka muistuttaa egyptiläistä taitoa. Egyptiläiset muumiot, joita voimme nähdä museoissa, ovat päältä maalattuja ja samanlaisia kuin silloin vuosituhansia sitten. Egypti on ollut todella siinäkin suhteessa ihmeellinen maa.

Egypti on ollut meille salaperäinen maa, sillä siitä ei ole tiedetty paljoakaan. Egyptistä tiesimme ja saimme kuulla, vain sen, mitä kreikkalaiset ja roomalaiset kirjailijat siitä mainitsivat. Mainitsihan Herodotos, historian isä, yhtä ja toista Egyptistä, mutta sittenkin se tuntui eurooppalaisesta oppineesta jonkin verran epäluotettavalta, haaveelliselta, sillä se, mitä kerrottiin Egyptistä, oli sängen merkillistä.

Usein nuo kirjailijat, Herodotos ja Plutarkhos jne. puhuivat Egyptin mysteereistä, ja tuohan nyt kaikki tuntui kovin salaperäiseltä ja epämääräiseltä. Jos ajattelemme Platonia, niin hänkin kertoo, kuinka Egyptin papit näyttivät hänelle, kuinka heillä on tarkat aikatiedot Egyptin historiasta, tarkat tiedot Egyptin mysteereistä, ja nämä tiedot ulottuivat aivan siihen suureen vedenpaisumukseen, joka oli tapahtunut, niin kuin hän sanoi, yli 9 tuhatta vuotta varhemmin. Tämä tuntui kerrassaan sadulta eurooppalaisista, jotka olivat täällä kristikunnassa tottuneet ajattelemaan, että maailma luotiin neljäentuhatta vuotta ennen Kristusta. Kuinka siis olisi ollut suuri vedenpaisumus yhdeksäntuhatta vuotta ennen Kristusta. Tuohan oli selvää hullutusta oppineiden mielestä, jotka olivat teologian vaikutuksen alaisia. He eivät luota vanhojen kansojen kirjailijoiden tiedonantoihin. Se oli heistä kaikki enemmän tai vähemmän fantastista. Kun ei ole mitään keinoa tutkia Egyptin historiaa, niin koko tuo Egypti jää suureksi salaisuudeksi.

Vasta viime vuosisadalla asian tila muuttui, sillä silloin monet tiedemiehet, jotka tutkivat Egyptiä, ns. egyptologit, alkoivat vähitellen ymmärtää, mitä nuo kuviot tarkoittivat, sillä he huomasivat,

että nuo hieroglyfit olivat tarkkaa kirjoitusta. Tuo tutkiminenhan alkoi siitä, että löydettiin eräs kivitaulu. Siinä oli kaikenlaisia kuvioita, kuvia, ja sitten siinä oli toistakin kirjoitusta, ja onneksi oli vielä kolmatta kirjoitusta kreikankielellä. Silloin nuo egyptologit ymmärsivät, että sama teksti on luultavasti näissä kaikissa kolmessa osassa. Kreikkalainen teksti oli helppo lukea, ja sitten he rupesivat vaivaamaan päätään, mitä nuo muut merkitsivät. Avain löydettiin sillä tavoin, että joku egyptologi huomasi, että kuninkaalliset nimet olivat soikion sisällä. Siis nimet olivat myös hieroglyfitekstissä soikion sisällä. Eivät he ensin tahtoneet mitään ymmärtää, sillä siinä hieroglyfitekstissä oli kaikenlaisia lintuja, höyheniä jne. Tuolla kaikella vaivasivat egyptologit päätänsä pitkän aikaa. Lopulta, niin kuin tiedämme, nuori ranskalainen egyptologi, Champollion, joka lapsesta saakka oli ollut ihmelapsi ja innostunut näihin asioihin, vuosikautia tutkittuaan, keksi ratkaisun. — Hän oli ollut vainottunakin Ranskan hallituksen taholta muka valtiollisten asioiden takia. — Hän keksi, mitenkä hieroglyfit on selitettävä, mitenkä tuntematonta kieltä voi oppia lukemaan ja ymmärtämään. Tämä oli suurenmoinen keksintö, suurenmoinen saavutus. Meidän täytyy paljastaa päämme ja tuntea mitä suurinta kunnioitusta ihmistä kohtaan, joka on voinut saada näin paljon aikaan. Hän ei muuta ajatellut kuin, miten hän voisi viedä historiantutkimusta eteenpäin, mitenkä hän voisi pulman ratkaista. Siinä työssä oli todellista elämää. Hän ei saanut rauhaa, ennen kuin hän ratkaisi kysymyksen.

Champollionin jälkeen tuli muita egyptologeja, jotka veivät vielä tutkimusta eteenpäin, niin että voimme sanoa, että meidän päivinämme jo tulkitaan näitä vanhoja hieroglyfejä. Voidaan lukea temppelien seinistä, kivilaatoista ja papyruskääröistä, mitä niissä kerrotaan. Ja vaikka me emme ymmärrä kaikkea, niin me emme voi epäillä sitä, etteikö näitäkin salaisuuksia lopulta keksitä, kun tehdään työtä ja edistytään. Niin paljon on jo löydetty ja huomattu, että voimme sanoa, että Egyptin muinaisuus ei ole täydellinen kysymysmerkki, ei ole niin salaperäinen kuin ennen.

Meidän historialliset tietomme ulottuvat kyllä verraten lyhyen aikaa taaksepäin. Historialliset tiedot ulottuvat korkeintaan aikaan kolme-neljätuhatta vuotta ennen Kristusta. Mitä silloin huomataan? Silloin oli jo aivan täydellinen kulttuuri Egyptissä, vaikka meillä ei ole siitä selviä numeroita ja faktatietoja. Mutta on siis ainakin täydellisesti kumottu se taikausko, että maailma luotiin neljätuhatta vuotta ennen Kristusta. - Se oli todella merkillinen maailma, joka oli heti aivan valmis ja täydellinen.

Meille, jotka olemme totuudenetsijöitä, ei ainoastaan materialistisessa merkityksessä, vaan henkisessä merkityksessä, meille jotka uskomme, että Jumala on olemassa, ja että henkeä on kaiken takana, ja että maailma, joka on meille niin näkyvä, on itsessään näkymätön. Me, jotka näin uskomme, voimme oppia paljon ja tehdä paljon havaintoja Egyptin suhteen. Sillä me, jotka olemme varmoja siitä, että ennen tätä maapallon nykyistä ulkomuotoa, ennen näitä maaosia, oli ollut toisia, oli ollut esim. Atlantis, joka on vaipunut Atlantin valtameren syvyyteen, me, jotka näin uskomme ja olemme siitä varmoja, mehän myöskin olemme kuulleet tai tiedämme, että Atlantis-mantereella oli ns. Kultaisten porttien kaupunki, jossa Valkoisella Veljeskunnalla oli päämajansa. Varhempina aikoina tuskin voinee puhua mistään Valkoisen Veljeskunnan päämajasta, vaikkakin sanotaan, että auttajia tuli muualta jo Lemurian aikoina. Atlantiksen aikana voimme puhua jo selvästi fyysisestä Salaisen Veljeskunnan päämajasta, sillä nuo valkoiset veljet itse rakennuttivat tuon Kultaisten porttien kaupungin.

Me tiedämme tutkimuksistamme, että tässä Atlantis-maassa tapahtui kaikenlaisia ihmeellisiä asioita. Silloin vallitsi sellainen käsitys, joka meidän mielestämme on sängen synkkä, käsitys, että ihmiskunta ei kehity muuten kuin kärsimällä. Silloin oli nimittäin hyvin paljon sellaisia ihmisiä, jotka eivät suorastaan kuuluneet tähän meidän nykyiseen ihmiskuntaamme, jotka kyllä kuuluivat tähän kehitysjärjestelmään, mutta olivat syntyisin maapallon edellisistä ruumistuksista. Nämä ihmiset olivat jäljelle jääneitä. He eivät olleet saavuttaneet kehityksissään sitä päämäärää, joka heille oli annettu. Oli paljon sellaisia olentoja, joita sanomme mustiksi maagikoiksi.

He olivat sängen viisaita ja älykkäitä olentoja, mutta eivät olleet päässeet selvään käsitykseen hyvän ja pahan erosta, ja se oli heille vielä kuin läksynä. Heidän piti oppia erottamaan hyvä pahasta ja tutustua kaikkeen pahaan. Paha ei ole vain sitä, että kärsimme jonkin ulkoapäin tulleen sysäyksen kautta. Siveellinen paha on meissä itsessämme. Näiden jäljelle jääneiden ihmisten tuli nyt ikään kuin kokea pahaa, kokea pahaa tahtoa, jotta he sitten voisivat päästä selvyYTEEN siitä, mitä hyvä tahto on ja päästä selvyYTEEN siitä, että hyvä tahto ainoastaan kelpaa.

Sitten oli vielä toisenlaisia olentoja, joiden läksy ei ollut niin kova, mutta joiden myös oli pakko oppia erottamaan hyvä ja paha. Nämä ihmisolennot syntyivät Atlantikselle. He syntyivät noihin oloihin siellä, ja sen tähden täytyi siellä Atlantis-maalla tapahtua sellaisia asioita, joita nyt ajattelemme kauhulla. Ihmiset vaipuivat mitä suurimpaan itsekkyyteen, julmuuteen ja eläimellisyyteen. Se oli välttämätöntä, jotta he saattoivat kehittyä edelleen. Me ihmiset, jotka olemme nuoria ja kokemattomia sieluja, emme osanneet pitää puoliamme noita älykkäitä olentoja vastaan, vaan me jouduimme kaikenlaisiin kiusauksiin. Nuo olennot esiintyivät suurina kiusaajina, jotka houkuttelivat meitä. He harjoittivat mustaa magiaa ja opettivat sitä meille. Sen tähden Atlantiksella tapahtui tuo merkillinen ilmiö, mustien ja valkoisten välinen sota. Kaikki nuo olennot, joitten oli pakko oppia kärsimyksen ja pahan avulla, levittivät sellaista käsitystä, että mitään kasvua ei ole ilman kärsimystä. Ihmisten täytyi kokea itsessään kaikkea eläimellisyyttä, kaikkea himokkuutta, kaikkea julmuutta, jotta he ollenkaan mitään ymmärtäisivät. Tuo oli kyllä jonkin verran totta silloin. Mutta menttiin pitemmälle, kuin mitä luonnon ja elämän puolesta olisi tarvinnut mennä. Siitä seurasi raskas karma meidän ihmiskunnallemme.

Me olemme nyt tässä viidennessä juurirodussa täällä Euroopassa saaneet niin paljon kärsiä ja yhä vielä saamme kärsiä. Me yhä vain toistamme noita vanhoja näytelmiä, taas annamme pahalle vallan, taas synnyttämme jonkin hirmuisen sodan hyvän ja pahan välille, niin kuin me uskomme itse, sellaisen sodan, joka suorastaan ei ole sotaa hyvän ja pahan välillä, mutta jos se sota on molemminpuo-

lista, niin se on uudistuvaa muistoa menneiltä ajoilta. Yhä vielä on tuolla mustan-harmaalla elämän käsityksellä paljon valtaa meidän ihmiskuntamme mielikuvitukseen.

Erittäin merkillinen asia ihmiskunnan historiassa on se, että kun tuo traaginen näytelmä oli kärsitty, niin Valkoinen Veljeskunta ajatteli, että nyt on siirrettävä päämaja muualle. Atlantis-maa oli alkanut vähitellen vajota meren syvyyteen. Silloin Valkoinen Veljeskunta siirsi päämajansa Egyptiin, siirsi maapallon painopisteen Egyptiin. He ajattelivat näin: ”Nyt meidän täytyy kasvattaa ihmisiä aivan toiseen elämänkäsitykseen, aivan toiseen filosofiaan. Pois tuosta mustanharmaasta filosofiasta, joka uskoo kärsimykseen. On kasvettava aivan toiseen käsitykseen, sellaiseen käsitykseen, joka uskoo hyvään ja onneen, joka uskoo, että elämässä on olemassa onnea”. Tämä oli noiden ihmiskunnan henkisten johtajien erittäin kiintoisa ajatus. He ajattelivat näin: ”Koettakaamme luoda sivistys, jossa ei niin paljoa uskota pimeisiin voimiin kuin juuri valkoisiin”. Kun viisaat näin ajattelivat, niin he eivät tietenkään tarkoittaneet vain joitakin tiettyjä kehittyneitä ihmisyksilöitä. Ihmisyksilöt, jotka kehittyivät henkisesti, tulevat kyllä aina toimeen ja pääsevät tasapainoon. Mutta he ajattelivat kansaa kokonaisuudessaan. — Luonnollisesti oli pahaa olemassa. Oli ihmisiä, jotka olivat hyvin ilkeitä ja pahoja. — Tässä oli kysymyksessä se, että viisaat tahtoivat luoda sivistyksen, jossa koko kansa itse tahtoo oppia uskomaan onneen. He valitsivat Egyptin kansan.

Tämä Egyptin maa on sängen ihmeellinen maa jo maatieteellisesti. Sehän on jokilaaksossa kahden vuoriston välillä. Laakso ei ole suinkaan leveä. Joissakin kohdin saattaa olla noin 15 km maata joen varsilla, mutta paikoitellen ei ole kuin muutamia satoja metrejä sellaista maata, jota saattoi ajatella viljavainioiksi ja asuttavaksi maaksi. Egyptissä on vielä tänään ja on aina ollut sängen merkillinen ilmasto. Siellä aurinko paistaa aina. Vuosikausiin ei sada. Jos joskus jonkin kuivan vuoden jälkeen hiukan sataa, niin se ei merkitse käytännössä mitään. Se on aivan tilapäinen tapaus. Sääntönä on, että on ainainen päivänpaiste. Se on ikuisen auringon maa. Ihmiset, jotka täällä Euroopassa ovat sairaita, eivätkä täällä voi

parantua, lähtevät Egyptiin — ja parantuvat siellä. Ilmanala on niin ihmeellinen ikuisen auringon maassa.

Nyt on toiselta puolen ymmärrettävä ja huomattava, että sellainen maa, jossa aurinko aina paistaa, muuttuisi oman onnensa varaan jätettyinä ennen pitkää erämaaksi. Kaikki kosteus haihtuisi pois. Mehän tiedämme, että kun matkustelee Etelä-Euroopassa kesäheinä-elokuussa, niin siellä kaikki näyttää aivan palaneelta. Se tuntuu kauhealta pohjoismaalaisesta. Tiet ovat kuin valkoista pölyä. — Ajatelkaamme sitten Egyptiä. Kun kuljemme siellä talvella peninkulma peninkulmalta, niin aina on yhtä kuumaa kuin meillä heinäkuussa. Kesällä on tietenkin sellaista, että pohjoismaalainen ei jaksaisi liikkua lainkaan ulkona. — Mutta kaiken tuolla Egyptissä muuttaa ihmeellinen Niilin virta. Egyptiläiset pitävätkin Niilin virtaa pyhänä, ja se ei olekaan mitään ihmeellistä. Niilihän on kuusituhatta kilometriä pitkä. Laivalla ei voi kulkea aivan Niilin latvoille, sillä Etelä-Egyptissä virta kulkee vuoristossa, ja siellä siihen yhtyy toinenkin Niili, Sininen Niili. Tämän Niilin virta tulvii aina tiettyinä aikana yli äyräittänsä ja kostuttaa siten ympärillä olevan maan. Etelä-Egyptin korkeilla vuorilla sataa nimittäin aivan suunnattomasti tiettyinä vuoden aikoina. Silloin se joki, joka tulee alas niiltä vuorilta, tuo muassaan suunnattomat määrät vettä ja mutaa, ja niin Niili paisuu yli äyräittänsä. Tuo nousu alkaa kesäkuun lopulla, ja lokakuun alkupäivinä se on korkeimmillaan. Sitten Niili alkaa jälleen laskea. Tuo ihmeellinen Niilin tulva kostuttaa maan. Mutta tietenkään ihmiset, jotka asuvat maassa, eivät tulisi toimeen, jos he vain yksinomaan odottaisivat Niilin nousemista eivätkä sitten ryhtyisi mihinkään toimenpiteisiin. Heidän täytyy luonnollisesti ottaa talteen se vesi, joka tulee. Heidän on kaivettava kanavia, niin että vesi leviäisi kaikkialle ja hedelmöittäisi mahdollisimman paljon maata. Heille itselleenkin täytyy riittää vettä ympäri vuoden.

Kansa Niilin varsilla oli jakautunut ruhtinaskuntiin ja kyläkuntiin. Ihmisten olisi ollut mahdotonta yksin tulla toimeen Egyptissä, eivätkä he olisi voineet maataan viljellä ja Niiliänsä hoitaa. Tuo ihmeellinen Niili aivan alusta asti opetti ihmisiä ryhmittäytymään,

opetti yhteistyön merkitystä. Heidän täytyi yhdessä ottaa luonnonvoimat palvelukseensa, he eivät muuten voineet tulla toimeen. Sen tähden on Egyptin kansa aivan alusta asti oppinut jonkinlaista yksinkertaista ja luonnollista, — sanoisimmeko — veljeyttä.

Esihistoriallinen aika alkoi siitä, että eräs kuningas Menes, yhdisti Egyptin yhdeksi valtakunnaksi. Siitä alkoi Egyptin historiallinen aika, se aika, jonka tiedemiehet tuntevat. Egyptin historia luetaan hallitsijasukujen eli dynastioiden mukaan. Vuosiluvuista eivät tiedemiehet ole aivan selvillä, mutta kuitenkin ne ovat koko lailla luotettavia. Eräs egyptiläinen historioitsija on tehnyt tarkan luettelon kuningassuvuista, ja sillä tavoin on osattu joten kuten määritellä ajankohtia. Egyptin historia jaetaan kuin kolmeen jaksoon, ja melkein voimme sanoa, että ensimmäinen jakso oli onnellisin. Tuntuu siltä kuin muut jaksot olisivat olleet huonompia ja onnettomampia. Mikä on tähän syynä? — Historioitsijat selittävät, että Egyptin kansa oli ahkeraa kansaa, yksinkertaista, rauhaa rakastavaa. Se asetti rauhan korkeimmaksi ihanteeksi; se ei ihaillut sotaa. Egypti oli siis ihmeellinen maa, koska siellä oli sellainen ihmeellinen sivistys, joka ei rakastanut sotaa, joka ei oikeastaan kyennytkään sotaan. Kaikki egyptiläiset olivat lempeitä, ystävällisiä, nöyriä ja yksinkertaisia ihmisiä. Alussa he kyllä vähän kävivät sotia, sillä heitä ahdisteltiin, ja jotkut kuninkaat tahtoivat laajentaa valtakuntaansa ja kutsuivat silloin ihmisiä sotaan, mutta kuta vanhemmaksi Egypti tuli, sitä enemmän se vieraantui sodankäynnistä, ja niin täytyi Egyptin hallitsijoiden käyttää palkattua sotaväkeä. Tämä luonnollisesti heikensi Egyptin valtakuntaa. Tässä meille on selvä kuva siitä, kuinka asia ei riipu suinkaan siitä, että jokin kansa on rauhaa rakastava vain siinä mielessä, että se ei tahdo käydä sotaa, jos se ei samalla ole henkisesti voimakas, niin että se voisi jollakin muulla tavoin torjua vihollisiaan. — Tuossa oli Egyptin rauhaa rakastava kansa, joka ei tahtonut käydä sotaa, mutta maahan tunkeutui muita kansoja, jotka valloittivat maata ja pitivät egyptiläisiä vankeudessa. Egypti ei siis tullut hyvin maan päällä toimeen. Päinvastoin historia todistaa, että maailma ei ole kaikkialla niinkään hyvä. Kun jokin kansa ei itse tahdo käydä sotaa, niin ei ole sanottu, että ympärillä olevat kansat ovat yhtä hyviä. Kansa ei saa

olla vain sotaa pelkäävä, vaan todella rauhaa rakastava, itsetietoisesti, niin että se on läpikotaisin rauhallinen, hyvä, lempeä, että se itse on läpikotaisin onnellinen ja itsetietoinen. Egypti ei osannut sitä toteuttaa. Egyptin kansa ei ollut niin älykäs. Tuo rauhan rakkaus oli enemmän sielullista tunnelmaa. Tämän me selvästi huomaamme, kun ajattelemme Egyptin kansaa, sen uskontoa ja elämänsäilytystä.

Valkoinen Veljeskunta oli tahtonut yrittää saada aikaan sellaisen sivistyksen, joka uskoisi hyvään, joka uskoisi kauniiseen, joka uskoisi sopusointuun ja onneen elämässä. Ja se onnistui siinä. Egyptin kansa kasvoi tuollaiseen onnen uskoon. Koko sen sivistys oli aurinkoista ja valoisaa. —Mutta mihinkä se johti? Minkälainen oli itse asiassa Egyptin elämänyymmärrys?

Niin kaunis ja ylevä tarkoitus kuin viisailla olikin, niin se kuitenkin käytäntöön sovellettuna itsestään mataloitui materialismiksi. Siellä oli näet sellaisia ihmisiä, jotka uskoivat, että onni oli toteutettava näissä oloissa maan päällä, kaikessa hyvässä, kaikessa rauhallisessa, siis että meidän tuli hyvin pukeutua, hyvin asua, hyvin syödä ja juoda, että meillä on kaikenlaista kaunista ja hyvää huvittelua. Onni muuttui siis heille aivan ulkonaiseksi asiaksi. Tietenkin onni on onnea ulkonaisestikin, mutta se on sitä itsestään, silloin kun onni on meidän sisässämme. Kansaa, joka ei ole kyllin älykäs ja kehittynyt, ei voi käsittää onnen sisäistä mysteeriä; se ei voi käsittää muuta onnea kuin sen, että aurinko paistaa ja linnut laulavat aina, ja että saa aina syödä hyvin jne. Tällaiseen käsitykseen kasvoi Egyptin kansa aivan itsestään. Se sai aineellisen, materialistisen käsityksen ihmiselämän onnesta. — En minä sano, että onni olisi itsessään mitään väärää, mutta se ei ole oikein, jos se on elämän edellytys. — Egyptin kansan mielestä elämän piti olla sellaista. He uskoivat, että elämä voisi olla sellaista, ja että sen pitkin olla sellaista.

Egyptin kansa oli jakautunut kahteen luokkaan. Toinen luokka oli se, joka teki työtä ja toinen oli ylempi luokka, se luokka, josta kansa piti hyvää huolta, se, joka eli kansan kustannuksella, mutta

johon kansa katsoi ylöspäin. Nämä ylemmät olivat oppineita ja viisaita ja hallitsivat kaikkia. Voisi melkein sanoa, jos tahtois antaa tuolle ylemmälle luokalle nimityksen, että se oli kirjuri luokka. Egyptiläiset eivät ihailleet sotaa, eikä heillä ollut sotilasluokkaa, mutta heillä oli yläluokka, joka osasi lukea ja kirjoittaa ja laskea, johon kuuluivat kaikki virkamiehet, papit ja kuninkaas. He olivat kuin karkeampaa ihmisajia. Ei siinä merkityksessä, että kansa olisi ajatellut, että me olemme tuomitut tekemään työtä, ja nuo saavat elää vain meidän kustannuksellamme. Ei se ollut niin. Kuka tahansa saattoi päästä yläluokkaan. Vanhemmat saattoivat antaa lapsilleen sellaisen koulutuksen, että he saattoivat siirtyä ylempään yhteiskuntaluokkaan. He saattoivat päästä vaikka ylimmäksi papiksi. Siinä suhteessa ei siis ollut mitään kastilaitosta niin kuin Intiassa on ollut, vaan siinä suhteessa oli tie aina avoinna kaikille. Kansa teki työtä ja maksoi veronsa. Rahaa ei ollut Egyptissä. Verot maksettiin aina luonnontuotteissa, ja kuninkaalla oli suuri virkamiehistö, joka kokosi ne kansalta. Kuningas omisti koko maan. Hän oli täydellinen itsevaltiass, mutta hän oli kaikkien isä. Hän oli itse auringon poika, faarao. — Hän oli vielä enemmän kuin mitä esim. venäläiset ennen ajattelivat tsaaristaan. — Egyptiläiset ajattelivat, että faarao oli suorastaan Jumala maan päällä. Hän oli melkein kuin Osiris ruumistuneena. Egyptiläiset tekstit osoittavat, että egyptiläiset olivat erittäin imartelevaa kansaa. He rakastivat puhua kauniisti, rakastivat nimittää noita korkeimpiaan kaikenlaisilla ihmeellisillä nimityksillä. Faaraoille ei saanut mitään sanoa, mutta jos kirjoitettiin hänelle jotakin, niin siinä oli aina hyvin monet tittelit. Hän oli kuolematon, hän oli Jumala, hän oli jos mitä. Faarao puolestaan antoi mielellään kaikenlaisia kunnianimityksiä virkamiehilleen, ja virkamiehet olivat niistä ylpeitä, iloisia ja kiitollisia. Jos joku esim. sai sellaisen tittelin, että hän oli ”kuninkaallisen kylpyhuoneen johtaja”, niin se piti kirjoittaa hänen hautakiveensäkin kuoleman jälkeen. Egyptiläiset olivat hienoa ja sävyisää kansaa, ja sen tähden ei ollut mitään kapinoita. Ainoastaan yksi lakko tunnetaan historiasta. Työmiehet silloin vähän valittelivat. Kansa oli muuten hyvin tyytyväistä ja iloista. Ylemmät pitivät hyvää huolta kansasta. Papit valmistivat suuria ja ihania juhlakulkueita, ja kansa oli siinä ihmeissään katselemissa sitä lois-

toa ja kauneutta. Elämä oli onnellista. Aurinko paistoi ja linnut lauloivat. Kaikilla oli hyvä olla.

Meidän täytyy ihmetellä ja ihailia tätä Egyptin kansaa. Se oli niin lapsellisen iloinen ja tyytyväinen. Eikä sitä tyytymätön voinut ollakaan niin mukavissa oloissa.

Egyptiläiset jumaloivat myös eläimiä. Heillä oli pyhä härkä, Apis-härkä, pyhä lintu, Ibis-lintu, pyhiä shakaaleja, pyhiä kissoja. Kaikkia noita he kunnioittivat pyhinä olentoina. Kun esim. Apis-härkä kuoli, niin se balsamoitiin ja pantiin kalliohautaan. Sitten etsittiin toista Apis-härkää, ja kun se löydettiin, niin julistettiin juhlallisesti, että nyt on uusi Apis-härkä syntynyt. Kristityistä eurooppalaisista voi tuntua hirmuisen ihmeelliseltä, että kansa voi jumaloida krokotiilejä, kissoja jne. Mutta jos me ajattelemme asiaa siltä kannalta, että tuo palvonta ei kohdistunut ainoastaan tuohon eläimeen, vaan siihen jumalaan, jumalolentoon, joka oli tuossa eläimessä, niin me voimme ymmärtää. He tarkoittivat aina jumalolentoa, joka johti jotakin eläinryhmää, — deevaa. Tällä deevalla oli se ominaisuus hyvin kehittyneenä, joka tuli ilmi hänen eläimissään. Se mikä oli kussakin eläinlajissa parasta, se oli voimakkaasti kehittynyt tuossa jumalolennessa, deevassa. Meidän täytyy näin ymmärtää, että egyptiläiset palvoivat tuota jumalolentoa eläimen takana. Heillähän oli esim. sellaisia aterioita, että he söivät jonkin eläimen lihaa ja uskoivat, että he saivat siinä ilmenevän jumalolennon ominaisuuksia. Egyptiläiset palvoivat siis joitakin hyveitä, ja sen tähden he palvoivat noita eläimiä.

Meillä on myöskin tiedossa tuo merkillinen asia egyptiläisten elämänymmärryksessä, joka kohdistui kuolemanjälkeiseen elämään. Kaikki egyptiläiset uskoivat kuolemanjälkeiseen elämään. Kuinka me siis sanomme, että he olivat elämänkatsomukseltaan materialisteja, kun he kerran uskoivat kuolemanjälkeiseen elämään? Nykyaikainen materialistihan ei usko siihen. Siitä yksinkertaisesta syystä, että he käsittävät kuolemanjälkeisen elämän hyvin materialistisella tavalla. Kuolemanjälkeinen elämä oli aivan tämän elämän jatkumista. Hehän menivät aina niinkin pitkälle, että alkoi-

vat balsamoida ruumiita. He sanoivat itse näin: ”Ihmisellä ei ole ainoastaan tämä näkyvä fyysinen ruumis, khat, vaan hänellä on myös kaa.” (Mehän nimitämme sitä eetteriruumiiksi.) Tämä kaa elää kuoleman jälkeen. Mutta ihminen ei voi elää hyvin kaassa, jollei hänen fyysistä ruumistaan ole balsamoitu, ja jollei häntä ole oikealla tavalla haudattu. Köyhät eivät voineet saada ruumistaan balsamoiduksi eikä haudatuksi kalliohautaan, mikä oli välttämätöntä, että kuolemanjälkeinen elämä olisi hyvä. Jokaisen täytyi nim. kustantaa itselleen hautakammionsa, silloin vasta oli kaikki hyvin. Sitten oli hautakammioon vietävä kaikenlaisia ruoka-aineita ja kaikenlaisia muitakin tarvikkeita. Kun tämä kaikki oli tehty, oli kuolemanjälkeinen elämä ihana.

Tämä materialismi oli luonnollisesti seurauksena siitä, että ihmiset uskoivat onneen. Sanotaan usein, että meidän aikaamme on tullut jotain Egyptistä. Meidän täytyy sanoa, että ns. spiritistinen liike on suuressa määrin tuon egyptiläisen kansanomaisen uskon elpymistä, jälleensyntymistä. Egyptiläiset uskoivat jälleensyntymiseen. He uskoivat, että ihmisen henkiolento, baa, palasi takaisin maan päälle, mutta kaa’lla ei ollut hyvä olo, jos sitä ei oltu asianmukaisesti varustettu ja valmistettu.

EGYPTIN HENKINEN ELÄMÄ

Egyptin henkisestä elämästä sanottiin viime kerralla, että se perustui jonkinlaiseen materialismiin. Tällä en tarkoita suinkaan mitään teoreettista materialismia, sellaista materialismia, joka pukeutuu kielteiseen, Jumalaa ja henkeä kieltävään filosofiaan, vaan pikemmin käytännöllistä materialismia, jotain utilitarismia käytännössä. Tiedämme hyvin, että Egyptissä uskottiin sekä henkimaailmaan että kuolemanjälkeiseen elämään ja jumalaan ja jumaliin. Egyptin kansa ei suinkaan ollut ateistinen kansa, vaan sen käytännöllinen materialismi johtui siitä, että se eli onnellista elämää, sillä se eli ihanassa ilmanalassa ja hedelmällisessä maassa. Ja sitten vielä otimme huomioon sen, että Salainen Veljeskunta tahtoi Egyptissä tehdä muutaman kokeen kasvatuksen ja kansan uskonnon suhteen. Sen eksperimentti oli siinä, että se tahtoi, että ihmisiä kasvatettaisiin nyt onnen uskoon, että onni on olemassa, ja että se on saavutettavissa, ja että se on juuri tässä näkyvässä elämässä.

Ja täytyy sanoa, että Valkoinen Veljeskunta onnistui tässä kokeessaan. Niin paljon kuin sellainen asia voi onnistua täällä maan päällä, niin paljon Valkoinen Veljeskunta onnistui tässä pyrkimyksessään. Egyptin kansa oli onnellinen kansa. Meillä on hyvin vähän tietoa siitä, että se olisi paljon kärsinyt, kovaa kokenut. Tietysti saihan se käydä sotia vihollisia vastaan, mutta itsessään se ei ollut sotaisia kansa. Sen tähden se ei myöhemmin osannut itse perustaa sotajoukkoja, vaan palkkasi vieraita joukkoja. Se oli kansa, joka tahtoi tehdä työtä maassa, jossa oli alituinen kesä. Sen tähden kansa huomasi, että sen onni oli juuri siinä, että se noudatti vanhoja käsityksiä, ja että siinä täytyi yhdessä tehdä työtä, siinä ei muuten olisi voitu tehdä työtä. Kansa itse huomasi, että se oli onnellinen, jos noudatti niitä tapoja, joita oli pantu alulle. Sen tähden Egyptin kansa tuli konservatiiviseksi, vanhoilliseksi. Se piti niin kiinni vanhoista elämän muodoista, ja sellaisesta käsityksestä kuolemanjälkeisestäkin elämästä, että se oli suorastaan tämän näkyvän elämän jatkamista, että se oli aineellista, ehkä jossakin hienommassa muodossa. Ja oli toivottavaa heidän mielestään, että ihminen kuoleman jälkeen saattoi ottaa osaa tämän näkyvän

maailman elämään. Egyptissä oli perhe-elämä onnellista, naisia pidettiin korkeassa arvossa, lapsista pidettiin hyvää huolta. Lapsilla oli samanlaisia leikkikaluja kuin meidänkin aikanamme, niitä on vielä jäljellä. Sen tähden egyptiläiset tahtoivat, että tämä perhe-elämä jatkuisi kuoleman jälkeen: äiti kuoltuaan voisi seurata miehensä ja lastensa elämänvaiheita. Sen tähden he balsamoivat kuolleitten ruumiit, sillä he uskoivat, että vainaja silloin voi kauemmin olla mukana, eetterisen kaksoispuolen, ns. ka'n, yhteydessä. He nimittivät ka'ksi eetteriruumista, ja ka oli kuin haamu, varjo, ja he uskoivat, että sen elämää, saattoi pitkittää, kun ruumis balsamoitiin ja asetettiin hautakammioon, johon eivät ryövärit päässeet, ja vielä varustettiin se ruoalla ja juomalla. Silloin ka saattoi elää onnellisesti, ja ihminen itse saattoi ka'n välityksellä olla kosketuksessa näkyvän maailman kanssa ja liikkua siellä.

Toiselta puolen egyptiläiset tiesivät, että jos ihminen oli paha, hän saattoi tehdä vahinkoa kuoleman jälkeen, ja silloin oli ikävää, jos hän käytti ka'ta sillä tavalla, että liikkui vampyyrina ja imi ihmisten verta. Mutta sitä varten oli egyptiläisellä keinoja: he suojelivat itseään loitsuilla ja muilla keinoilla. Mutta heidän mielestään oli suloista, että vainaja ka'n välityksellä oli yhteydessä elävien ihmisten kanssa.

Nyt, kun arvostelemme asioita, voimme sanoa, että balsamoiminen ei ole niin onnellinen tapa, ja se ei ehkä ollut tapana historianta-kaisessa Egyptissä, vaan vasta sitten myöhemmin. Kun ajattelemme todellisuuden kannalta balsamoimista, ei se ole onnellista, jos siihen sisältyy, että ka elää. Ei siihen riittänyt se, että ruumis balsamoitiin, vaan kaikenlaisilla loitsusanoilla ja seremonioilla vaikutettiin ka'han, että se oli sidottu fyysiseen, balsamoituun ruumiiseen, jotta se pysyi elävänä. Eetteriruumis pystyy jonkinlaisessa elon tilassa niin kauan, kuin fyysinen ruumis elää. Kun fyysinen ruumis haudataan maahan, pysyy eetteriruumis lähellä, mutta häviää fyysisen ruumiin ohella. Samalla, kun fyysinen ruumis haihtuu, haihtuu eetteriruumiskin, mutta siihen asti se on olemassa sinisenä liekinä haudan yläpuolella. Eetteriruumis ei ole millään tavalla elävöitynyt meidän aikanamme, kun me emme tee

mitään loitsuja. Se haihtuu fyysisen ruumiin ohella, se palaa, kuten fyysinen ruumis. Sangen onnellinen tapa päästä irti siitä on fyysisen ruumiin polttaminen, silloin eetteriruumis häviää melkein heti, ihminen itse on silloin vapaa näkyvästä maailmasta. Niin kauan kuin fyysinen ja eetteriruumis ovat olemassa, voi vainaja tuntea, ei millään tavalla ruumiilleen ja mitä sille tapahtuu, mutta hänen mielikuvituksensa on sen vaivaama. Sen tähden esim. ihminen, joka kuolee, eikä joudu siunattuun maahan — puhun tavallisesta kristitystä — jonka fyysinen ruumis on siis jossakin, missä lienee, on tajunnassaan vaivattu. Hän on ensin eetteriruumiissaan seurannut fyysisen ruumiinsa kohtaloa ja on huomannut, ettei se ole päässyt siunattuun maahan ja hän voi kärsiä suuria tuskia, tietysti turhia tuskia, mutta ihminen on oman ennakkoluulonsa orja. Sen tähden monelta kannalta katsoen, terveelliseltä ja muulta, on hyvä keino ruumiin polttaminen, ihminen on silloin sielussaan vapaa ruumiistaan ja näkyvästä maailmasta. Ei ole mitään, mikä häntä sitoo.

Vanhat egyptiläiset eivät ollenkaan vaivanneet mieltään tällaisilla ajatuksilla, he iloitsivat mielessään, että voivat olla olemassa tavallisina ihmisinä kuoleman jälkeen. Kyllä he uskoivat ja ymmärsivät, ettei ihminen ole ka enempää kuin fyysinenkään ruumis, nimenomaan sanottiin, että ihminen on ba ja khu. Toinen nimistä merkitsee, että ihminen on siivekäs olento. Kuvissa voi nähdä, kuinka ruumis makaa paareilla ja yläpuolella näkyy siivekäs lintu. Ja tämä lintu tarkoittaa ihmisen henkisielua, jotakuinkin sitä, mitä tarkoitetaan, kun puhumme ihmisen korkeammasta minästä, manaksesta, hänen ajattelevasta järjestään, joka vapaasti voi lentää, ja joka todellisuudessa on olemassa vapaana kuoleman jälkeen. Sitten hänessä on vielä sellainen henki, joka on suorastaan yksi säde auringosta, niin kuin egyptiläiset uskoivat, kultainen kipinä, joka on auringosta, Jumalan tulesta, singahtanut. Sen peittää tuo hänen siivekäs järkensä ja sitten hän on syntynyt maailmaan, ja täällä muodostuu hänen persoonallisuutensa. Ja hänen persoonallisuutensa tulee ilmi fyysisessä ruumiissa ja ka'ssa. Sen tähden niiden säilyttäminen oli egyptiläisille niin tärkeä, mieluisa, koska he eivät yleensä voineet kuvitella muuta kuin tätä persoonallisuutta. Ja se

persoonallisuus sitten kuoleman jälkeen vähitellen puhdistui, niin että se, tullessaan taivaaseen, oli silloin yhtynyt siihen korkeampaan säkeneeseen eli itse auringon jumalaan eli Osirikseen. Jokainen vainaja osirifioitiin, tuli Osirikseksi. Niin kuin me kristikunnassa voisimme sanoa, että jokainen kristitty ihminen eläessään tai — koska kirkossa ei uskota sitä eläessä voivan tapahtua — sitten kuoltuaan yhtyisi Kristukseen, niin kuin tarkoitus tietysti olisi. Tai niin kuin uskovainen uskoo, että kun hän autuaasti kuolee, hän pääsee Kristuksen ja Jumalan luo. Hän jollakin tavalla yhtyy Kristukseen, Kristus on hänen sielunsa ylkä, hänen morsiamena pääsee Kristuksen yhteyteen. Ja vaikka tämä usko ei ole tällaisena säilynyt, niin kuitenkin voimme ymmärtää, että kristikunnassa kuoleva uskoo, että hän saa yhtyä Kristukseen.

Samoin vanhassa Egyptissä uskottiin, että ihminen pääsee yhteyteen Osiriksen kanssa. Osiris on suurena valona näkymättömässä maailmassa. Osiris oli heille kosmillinen Kristus, joka oli olemassa näkymättömässä maailmassa, henkimaailmassa, suurena valona. Ja siihen valoon saattoi päästä kuoleman jälkeen ja myös eläessään, mutta ei tässä näkyvässä tajunnassa, vaan toisessa, ruumiin ulkopuolella. Ja he saattoivat puhua niin, että Osiriksen täytyi syntyä ihmisessä Horuksena, joka oli Osiriksen poika. Osiris oli taivaan jumala, Isis oli luonto, maa, ja kun taivas ja maa yhtyivät, syntyi Horus, ja ihminen oli sen korkein muoto. Ihmisessä saattoi syntyä Horus, silloin hän oli kuin tiellä Osiriksen luo, mutta Osiriksen luo hän saattoi päästä vasta kuoltuaan.

Me huomaamme, kuinka selvä ja oikea käsitys egyptiläisillä oli kosmisesta Kristuksesta. Tietysti ei kansa sellaisenaan osannut näinkään filosofisesti käsittää asioita, vaikka tämä on niin alkupeleistä ja yksinkertaista filosofiaa, kuin olla voi, mutta vähän ajattelevammat, filosofisemmat ihmiset ymmärsivät asiat näin.

Sen tähden me emme saata ihmetellä, että juuri Egyptissä syntyi eräs ihminen, kaikille juuri myöhempien löytöjen kautta tutuksi tullut faarao Ekhnaton, jota on nimitetty historian ensimmäiseksi yksilöksi. Hän oli merkillinen olento. Hän huomasi, että kaikki nuo

monet jumalat eivät olleet oikeita jumalia, ainoastaan yksi oli, valon jumala, Aton. Kaikki olivat hänen lapsiaan. Ja sen tähden, kun hän hallitsi Egyptissä, hän ajatteli, että hän panee toimeen suuren uskonpuhdistuksen: poistaa muut jumalat, ei tarvitse olla muuta kuin yksi Jumala, Isä, joka kaikkea hallitsee. Tämä faarao, joka eli noin 1500 vuotta e.Kr., oli sangen merkillinen olento, äärettömän sympaattinen meille kristityille. Hän tahtoi, että kaiken piti vapautua, tieteen, taiteen, uskonnon. Hänen perhe-elämänsä oli äärettömän onnellinen. Hän rakensi uuden kaupungin, Akhet-Atonin. Hän oli niin vapaamielinen, että hän antoi maalata oman perhe-elämänsä aivan realistisesti. Egyptiläisten mielestähän pidettiin kauheana, jos yleisö sai nähdä, että mies syleili vaimoaan tai piti häntä kädestä kiinni. Mutta Ekhnaton ajatteli, että kansan on vapauduttava. Hänen mielestään kaikki muodot olivat orjuutta, piti olla oma itsensä ja palvoa vain yhtä jumalaa, valon jumalaa, aurinkoa. Siitä ei tietysti tullut mitään. Suurilla kustannuksilla hän sai paljon aikaan oman elämänsä aikana, mutta eivät egyptiläiset ymmärtäneet sellaisia ihmisiä, kuin Ekhnaton ja hänen vaimonsa ja lapsensa olivat. Sen tähden Amon-Ran papit hävittivät koko hänen elämäntyönsä. Ekhnaton oli yksinvaltiias eläessään, mutta hänen kuoltuaan ei jäänyt mitään jäljelle, papit saivat kaikki entiselleen. Egyptin kansa oli tottunut elämään onnellisena, kaikki uudistukset olivat häiriöksi, se herättää ihmiset suloisesta unestaan. Sen tähden tuo Ekhnatonin uudistus ei onnistunut.

Egypti on mielestäni ihmeellinen eksperimentti. Ihmiset ovat onnellisia sen tähden, että kaikki vanhat muodot pidetään aina voimassa, ei mitään muutoksia saa tulla. Ja ihmiset olivat hyviä ja onnellisia. Faaraot eivät olleet mitään jumalia. Eivät meidän historian tutkijamme enää usko, että faaraot olisivat hirmuisilla kärsimyksillä rakennuttaneet pyramideja, kuten esim. Doré on kuvissaan kuvannut. Tietenkin, kun suuria rakennuksia rakennettiin, tarvittiin ihmisiä niihin, mutta ei heitä otettu pois tavallisista töistään, maanviljelyksestä ja muusta, vaan ylitöinä tehtiin rakennustöitä kuninkaalle, mutta ei se ollut niin hirveää pakkoa, kuin ennen uskottiin. Onnellinen kansa aurinkoisessa maassa, ja kaiken piti käydä kuin nuottien mukaan: ei saanut soittaa vääriä nuotteja, silloin asiat menivät nurin.

Meidän on muistettava se kaikkein merkillisin ja tärkein seikka, että Egyptin papisto ei ollut mikään papisto tavallisessa merkityksessä, ei se ollut kokoonpantu palkatuista virkailijoista, jotka hoitivat määrättyjä seremoniallisia tehtäviä, vaan se oli kokoonpantu filosofeista ja voimme vielä sanoa, tietäjistä. He olivat korkeimmissa asteissa tietäjiä. Siellä oli Salaisen Veljeskunnan työ toteutettuna maailmassa ja he voivat olla itse fyysisesti mukana. Egypti oli tunnettu salaisesta viisaudestaan. Vanhanajan kirjailijat puhuvat yksimielisesti Egyptin ihmeellisestä viikimystemppeleistä, pyramidista ja sen hierofanttien suuremmoisesta tiedosta ja taidosta. Egyptiläiset papit olivat maagikkoja, tietäjiä ja taitajia. Ja kansakin uskoi, että ihminen saattoi kehittyä niin pitkälle, että hänestä tulee koko luonnon herra. Siten he uskoivat, että ihmisestä tulee elämän ja kuoleman herra. Hän tulee niin korkeaksi, että jumalat häntä tottelevat. Sen tähden kansan kaikissa perheissä toivottiin, että edes joku lapsista pääsisi kirjuriksi, kouluun lukemaan ja hieroglyfejä tutkimaan, sillä silloin hänelle tie aukenisi kuinka korkealle tahansa. Ei ollut luokkaeroa jyrkässä merkityksessä. Jokainen voi kehittää itseään niin pitkälle kuin kykeni. Jokainen egyptiläinen voi kehittyä jumalaksi asti. Ja todistuksena tästä oli heidän temppeleinsä, pyramidiensa, salainen viisaus. Kreikkalaiset Orpheus, Thales, Pythagoras ym. kävivät Egyptissä oppimassa. Meillä on tietoja Pythagoraan elämästä. Hän oli viisas ja kehittynyt olento. Hän pyysi kreikkalaisilta viisailta suosituksia, suosituskirjeen egyptiläisille papeille ja sitten hän lähti Egyptiin. Hän tuli erääseen temppeeliin, jossa hänelle oltiin erittäin kohteliaita, mutta pyydettiin menemään erääseen toiseen temppeeliin. Kun hän tuli sinne, oltiin hänelle yhtä kohteliaita, mutta neuvottiin jälleen eräs toinen temppeli ja sanottiin, että ehkä he siellä voisivat avata hänelle aarteensa. Ja siellä kolmannessa temppeleissä viisas hierofantti tutki hänet ja huomasi, että hän on viisas ja vakava ihminen, joka ei salaisuuksia petä. Sitten hänelle sanottiin: ”Jos tahdot suorittaa eräitä kokeita, silloin voidaan sinut vihkiä” — ja hänelle määrättiin vaikeita ja ikäviä töitä. Ja hän suoritti ne helposti ja mielellään. Silloin hierofantti vihki hänet temppeleinsä salaisuuksiin ja sen jälkeen hänet lähetettiin toisiin temppeleihin.

Näin ennen vanhaan haettiin viisautta Egyptistä. Tiedettiin, että hierofantit ja papit temppelissä olivat merkittäviä ihmisiä. He elivät yksinkertaista elämää, olivat hyvin kieltäytyviä ruuassa ja juomassa, olivat etupäässä kasvissyöjiä, joivat vettä, ehkä vähän viiniä. Heidän etevyytensä ja elämänsä ei suinkaan ollut missään ylellisyydessä, vaan tiedossa ja taidossa ja siinä, että he todella hallitsivat maata. Faaraot olivat tavallisesti myös vihittyjä viisauden salaisuuksiin. Ja he kuuntelivat aina viisaiden, hierofanttien neuvoja. Se oli sääntönä, poikkeuksia tietysti oli.

Nythän on löydetty sfinksissä, joka on Gizeh'n tasangolla suurten pyramidien läheisyydessä, rinnassa, jalkojen välissä oleva ovi. Se oli aivan hiekan peitossa, niin että ennen kun luettiin, että siinä on ovi, tuntui se sadulta. Sitten on sfinksin läheisyydestä erämaasta löydetty temppeli maan sisältä, ja se poikkeaa merkittävästi toisista temppelistä siinä, ettei siinä ole kirjoituksia eikä maalauksia. Se on kuin mykkä temppeli, hiljainen temppeli, ainoa laatuaan. Ja pyramideista luultiin ennen, että ne ovat hautakammioita, mutta muuten umpinaisia. Nyt on havaittu, että Kheopsin pyramidi on täynnä hautoja ja merkittäviä käytäviä, jotka kulkevat säännöllisissä kulkmissa ja kaltevuudessa. On löydetty yksi hauta, joka on maan sisällä pyramidin alla, toinen, joka on keskellä jne. Niitä ei ole vielä paljon tutkittu, mutta alkaa jo tuntua egyptologien mielestä, että vanhat kirjat, jotka kertovat Egyptin pyramideista ja temppelistä, eivät ole fantasiaa. Nehän kertovat, että kokelas, joka tuli pyramidiin, sai ryömiä ja läpikäydä ihmeellisiä käytäviä ja kaikenlaisia kokeita. Nyt alkaa tuntua, että se saattaa olla totta. Ja vapaamuurarit ovat siitä lähtien, kun vapaamuurarius tuli tunnetuksi Euroopassa, puhuneet Egyptin mysteereistä ja viisaudesta ja väittäneet, että vapaamuurarius polveutuu niistä. Ja kummallista kyllä, vapaamuurareilla on seremonioissaan aina ollut sellaista, joka suorastaan muistuttaa menoja Egyptin mysteereissä. Muu maailma ei tietysti usko sellaista, ja oppineet nauroivat, kun esim. Gagliostro perusti vapaamuurariilooshiin ja sanoi, että hän on pyramidien vihitty, joka nyt tahtoo koettaa sitä samaa. Mutta nyt sanotaan jo, ettei voi tietää, vaikka niin olisi. Nythän on jo osattu vähän kääntää ns. Kuolleitten kirjaa. Muumioillahan oli tavallisesti papyruskäärö

mukanaan haudassa, toisilla toinen, toisilla toinen. Egyptiläiset itse nimittävät sitä ”Salatun asunnon kirjaksi”. Se puhuu kaikenlaisista kuolemanjälkeisistä asioista, mutta sellaisella tavalla, että teosofit, totuudenetsijät ja mystikot ja myöhemmin jo egyptologitkin tunnustivat, ettei se ole ainoastaan kirja, joka kertoo kuolemanjälkeisistä asioista, vaan se taitaa olla kirja, joka itse asiassa kertoo meille pyramidikokelaiden ja vihkimyskokelaiden seremonioista, joita vietettiin, kun jonkun piti tulla vihityksi. Ja niin on aivan selvää, että tässä on kysymys rituaalista. Siitä ymmärrämme, että Egyptin mysteereissä oli siis aivan määrätyt muotomenot, jotka olivat symbolisia samalla tavalla kuin vapaamuurariudessa muotomenot ovat symbolisia. Ensimmäiset kokeet olivat Egyptissä kyllä hyvin realistisia ja todellisia, sillä ei tahdottu oppilaiksi ihmisiä, jotka pelkäsivät kuolemaa, joilla ei ollut rohkeutta ja kestävyyttä. Maa-, tuli-, vesi- ja ilmakeet olivat siellä sen tähden hyvin vaikeita. Ja alkuperäisessä vapaamuurariudessa 1700-luvulla huomamme, että heillä nämä ensimmäiset alkukokeet olivat erittäin realistisia, joten ne saattoivat hirmuisesti pelottaa pyrkijää. Ei tarvitse ajatella muuta kuin sitä, että jossakin vapaamuurariloohissa pyrkijälle sanottiin: ”Tässä on kaksi lasia, viiniä molemmissa, mutta toiseen on pantu myrkkyä, joka heti tappaa. Sinun täytyy itse valita, sitten näet tahtooko kohtalo, että saat elää, vai täytyykö sinun kuolla. Ota toinen lasi”. Silloin pyrkijä joutui koetukselle, hänen täytyi uskoa kohtaloon ja Jumalaan uskaltaakseen juoda lasin tuota viiniä. Luultavasti hänelle perästäpäin selitettiin, että molemmissa oli vaan viiniä. Vapaamuurarit eivät sentään menneet niin pitkälle, että ketään olisivat tappaneet, mutta se oli psykologinen koettelemus. Mutta vielä paljon julmempia olivat ensimmäiset kokeet Egyptissä.

Tästä me ymmärrämme, että Egyptissä myöhempänä aikana, siinä historiallisessa Egyptissä, vietettiin jonkinlaisia vapaamuurariseremonioita, jotka olivat symbolisia, niin että pyrkijä, kun hänet vihittiin, läpikävi jonkinlaisia muotomenoja ja sitten vasta perästäpäin hänen piti itse oppia toteuttamaan nuo seremoniat omassa persoonallisuudessaan. Hänet esim. osirifioitiin, hänet tehtiin Osirikseksi, hänestä tehtiin muumio ja vietiin kuolemanvaltakuntaan ja

siellä kunnioitettiin Osirikseen yhtyneenä. Tämä kaikki oli vertauskuvallista myöhempanä aikana, mutta se kaikki oli omiaan opettamaan vihitylle, mitä hänen nyt piti itsessään toteuttaa. Muinaisina aikoina ei ollut sillä tavalla, mutta kun seremonioita ruvettiin käyttämään, on Egyptissä ollut samoin kuin nykyään vapaamuurariudessa, että seremoniat ovat vertauskuvallisia. Meidän täytyy ymmärtää, että aina näiden kaikkien takana ovat ne salaiset mysteerit, vihkimykset, jotka todella koskevat ihmisen henkeä ja sielua. Fyysisessä maailmassa ne ovat vertauskuvallisia, symbolisia.

Ja me voimme nyt myös ymmärtää, että tämä seremoniallisuus vaikutti Egyptissä kaikkeen politiikkaan: maata hallittiin seremoniallisesti. Toisin sanoen, kun kuninkaan, faaraon, piti päättää valtiollisista asioista, silloin hän piti kokouksia korkeimpien hierofanttien kanssa, jolloin vietettiin juhlamenoja. Tämän vuoksi kaikki oli erittäin juhlallista, mieli ei saanut olla pikkumaisissa asioissa, vaan se nostettiin ylös ja silloin vasta se kykeni ratkaisemaan koko maata käsittäviä asioita. Tämä on minusta sangen huomattava ja merkillinen seikka. Sillä tavalla viisaat saivat sanoa sanansa Egyptissä. Koko maa oli kuninkaan oma, kansa oli kuninkaan oma, kuningas oli yksinvaltiainen, mutta hän ei ollut tyranni, sillä hän oli viisas.

Tässä olen kertonut yhtä ja toista vanhasta Egyptistä. Ja niin kuin sanoin viime kerralla, Valkoinen Veljeskunta, joka pani toimeen tällaisen eksperimentin, ei lopullisesti jäänyt Egyptiin. Aivan historiantakaisena aikana — en uskalla sanoa aikaa, kymmeniätuhansia, mutta madame Blavatskyn näkemyksen mukaan satojattuhansia vuosia sitten — oli heidän päämajansa Egyptissä, sitten se siirrettiin Tiibetiin, Himalajalle. Sieltä Aasiasta tuli Eurooppaan aasialaisia kansoja, ja monet vaiheet Euroopan historiassa ovat saaneet alkunsa tällaisesta toisesta sysäyksestä, joka tuli Aasiasta. Vaikka Valkoinen Veljeskunta siirsi päämajansa Aasiaan, on heillä vielä tänä päivänä tärkeä looshi Egyptissä.

Nyt me voimme huomata, kuinka Valkoinen Veljeskunta, kun se oli ajatellut, että Atlantiksella ihmiset saivat sanomattomasti kärsiä

ja kokea tuskaa, Egyptissä saivat he kokea onnea, rauhaa, iloa ja riemua, niin se nyt taas Himalajalta käsin on ajatellut niin, että tuska sitä kasvattaa, mutta ilo ja onni kasvattavat vielä enemmän. Mutta ei ihmisiä nyt enää sentään voi asettaa ikään kuin onnen maahan asumaan, sillä silloin he tulevat vähän materialisteiksi. Egyptin viisaiden kirjoissakin on aina neuvoja siitä, miten voi päästä eteenpäin elämässä ja korkeimpien suosioon. Nyt Salainen Veljeskunta on ajatellut, että ihmiset saavat olla omissa oloissaan, mutta ”me tahdomme aina uskontojen ja lähettiläiden kautta muistuttaa heitä siitä, että onni on kaikkein syvin todellisuus elämässä. Kärsimys, tuska, on elämän pinnalla, mutta sisällä ikuinen autuus, onni. Mutta ihminen ei voi saavuttaa sitä onnea, jos hän etsii sitä ulkopuolelta itseään, vaan hän voi saavuttaa sen ainoastaan siten, että hän etsii ja löytää sen omasta sisimmästään. Silloin se myöskin säteilee ulos ja tekee maailman ulkopuolella onnelliseksi. Onni ei voi alkaa ulkopuolelta ja mennä sisään, vaan päinvastoin”.

Sen tähden Salainen Veljeskunta on taas toivonut, että täällä länsimailla niissä olosuhteissa, jotka Euroopassa eivät ole niin suotuisia, että täällä voisi elää helpolla ja ilman työtä, että näissä oloissa nyt voisi kasvaa sellainen ihmiskunta, joka jaksaa ja joka päättää, että se tahtoo olla onnellinen sisäisesti, tahtoo löytää valon ja autuuden lähteen omassa itsessään. Ja kysymys tietysti on, missä määrin tämä unelma nyt toteutuu.

